

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Wtorek, dnia 3 kwietnia 1923 r.

Przed kupnem

czegośkolwiek

nie zapomnij o Targach Rzemieślniczych

Al. Kosciuszki 78 — Otwarte od 9 rano do 7 ej wieczór.

(591)

Skład Materiałów Kosmetycznych
i Farb oraz Perfumerja

St. Romanowski i S-ka

ŁÓDŹ, 253 Piotrkowski, 253

Posiedza Kosmetykę i Perfumerję różnych firm krajowych i zagranicznych. Toki, kapastrunkowe, Farby, Lakier

oraz znakmi i zaprawę do podłóg i pastę do obtuwania własnego przygotowaną.

53 83k

Jak sól do potraw, tak należy do kawy

Prawdziwa **FRANCKA** domieszka

na niezrównanej wydajności tejże polega jej taniość!

PRZY ZAKUPIE PROSIŁY ŻĄDAĆ PRAWDZIWEJ „FRANCKA” Z MŁYŃKIEM.

HENRYKA FRANCKA SYNOWIE
Skawina — Kraków.

5851b

WIA OMOUCI POLITYCZNE

Gen. Le Rond do Krakowa.

(wp) General Le Rond odjechał do Krakowa, skąd uda się do Rumunii.

Min. handlu i przemysłu jeszcze nie ustąpił.

(wp) Krańcące w prasie pogłoski o ustąpieniu ministra Ossowskiego, nie odpowiadają prawdzie. (Pat).

TELEGRAMY.

ZWYRODNIENI POTOMKOWIE HELLENÓW.

SOFJA 2 (PAT) Z nadgranicz bułgarskiej donoszą o przybyciu kilkunastu tysięcy uchodźców z Tracji. Przybywają oni na terytorjum bułgarskie w stanie, wzbudzającym politowanie. Twierdzą oni, że byli zmuszeni do opuszczenia swoich siedzib w obawie przed gwałtami, jakich się dopuszczały żołnierze greccy. Rząd bułgarski/poczynił nowe kroki u rządów wielkich mocarstw w celu położenia kresu podobnemu stanowi rzeczy.

INTERNOWANIE BUŁGARÓW.

SOFJA 2 (PAT) Według informacji z doświadczeń źródeł, władze greckie internowały na Krete 1300 Bułgarów, w tej liczbie kobiety i dzieci. Internowani traktowani są w okrutny sposób, otrzymując zaledwie po 125 gramów chleba.

PROTEST RZĄDU BUŁGARSKIEGO.

SOFJA 2 (PAT) Niezależnie od kroków, poczynionych przez przedstawicieli dyplomatycznych Bułgarii w Paryżu, Londynie, Rzymie i Waszyngtonie, rząd bułgarski złożył wczoraj ministrom pełnomocnym Francji, Anglii, Włoch i Stanów Zjednoczonych notę, protestującą przeciwko okrutnemu traktowaniu ludności bułgarskiej w Tracji zachodniej przez władze greckie.

Rząd bułgarski gwałca się w tej nocy z prośbą, ażeby rządy państw sprzymierzonych interwenjowały u rządu greckiego w celu położenia kresu podobnej sytuacji i domaga się zaniechania internowania na wyspach greckich ludności bułgarskiej zaniechania gwałtów i zwrotu skonfiskowanego mienia obywateli bułgarskich.

Na drodze do obłędu religijnego.

SOWIETY CHCA POSTAWIĆ PAPIEŻA

MOSKWA 2-4 (A. W.) O zatwierdzeniu wyroku przez Weik na prałata Butkiewicza i o protestach Europy prasa sowiecka mileży zupełnie. Jedynie „Prawda“, w artykule wstępnym, pod tytułem „Dlaczego nie wytacza się procesu papieżowi“ pisze m. in:

Sąd nad arcyb. Cieplakiem stwierdził, że głównym winowajcą w organizowaniu sprzeciwu, okazywanego przez księży kontrrewolucjonistów przy rekwizycji kosztowności kościelnych, był papież rzymski (!) Wobec tego papież winien stanąć przed trybunałem rewolucyjnym (!) Interwencji Europy obawiać się

PRZED SĄD REWOLUCYJNY!

nie należy, gdyż nikt z pobudek religijnych nie wystąpi. Europę poruszyć mogą tylko interesy materialne. Kiedy Włochy staną się sowieckimi, wówczas papież może się znaleźć w nieprzyjemnym położeniu, podobnym do sytuacji skazanych obecnie księży, a nie długo i Tichonazanim to nastąpi, należy zapoczątkować proces papieżowi i skazać go za działalność kontrrewolucyjną (!)

Wiadomość powyższa nie wymaga komentarzy i wskazuje, na jaką drogę bez sensu wchodzi walka religijna w Rosji sowieckiej.

Przeciwko ohydliwemu wyrokowi sowieckim.

PROTEST GÓRNOŚLAZAKÓW. INTERWENCJA ARCYBISKUPA SZWEDZKIEGO.

KATOWICE 2 4 (A. W.) W niedzielę, po nabożeństwie odprawionem przez prałata Kubinę, odbył się wiec na Placu Teatralnym. Przemawiał pos. Korfanty, malując ohydę wyroku sowieckiego.

Uchwalono rezolucję, protestującą stanowczo przeciwko postępowaniu sowieckim. Protest jest skierowany do rządu polskiego, oraz nuncjusza papieskiego. Rezolucja wzywa rząd do wyczerpania wszelkich środków celem uwolnienia

nia nieszczęśliwych kapłanów i domaga się za pełnego zerwania stosunków z Rosją, gdyby starania przedsięwzięte nie wniosły skutku. Rezolucje przesłano rządowi, Sejmowi i nuncjuszowi papieskiemu w Warszawie.

SZTOKHOLM 2 (PAT) Arcybiskup Upsali interwenjował telefonicznie u rządu sowieckim w sprawie arcybiskupa Cieplaka i prałata Butkiewicza.

Zamast kary śmierci - wydalenie

WARSZAWA (AW) Z Moskwy donoszą że na najbliższym posiedzeniu centr. kom. sow. Cziczerin referuje wszystkie protesty, jakie nadeszły z zagranicy w sprawie arcybiskupa Cieplaka

ka i podobno w związku z temi protestami ma być postawiony wniosek o zamiast kary śmierci na wydalenie ks. Cieplaka i ks. Butkiewicza z granic Rosji.

W przededniu krwawej zapłaty.

Osoby, które w charakterze urzędowym przebywały długi czas w Rosji bolszewickiej i dopiero obecnie powracają do Polski podają je dnogłośnie prawie, że ruch antyżydowski wzma- ga się w Bolszewji coraz bardziej. Na ulicach Kijowa, Winnicy i innych miast rader często zdarzają się wypadki pobicia i nawet zamordo- wania żydów, zwłaszcza w żydowskich dzielni- cach miasta. Nie pomagają surowe rozkazy w żydowskich karysarzy i władców Kremła. Nie pomagają śledztwa i przesłpiegi. Ruch jest ży- wiołowy i „rząd“ bolszewicki z trudnością tyl- ko opanowuje wylewające się nazewnątrz obu- rzenie szerokich mas.

Prawdopodobnie samo żydostwo mos- kiewskie zdaje sobie sprawę z grozy położenia, gdyż do wpływowych organizacji żydowskich w Ameryce rozesłano podobno poufne memor- jały z żądaniem udzielenia żydom rosyjskim schronienia.

Przedewszystkiem jednak chcą oni przed zasłużoną karą schronić się w „ludzkościowej“ „postępowej i tolerancyjnej Polsce. Tu przecież takie chmary żydostwa czują się jak w raj. Tu można bezpiecznie przeczekać burzę rzezi żydowskiej w Rosji.

Ale czy nam, Polakom, wolno dać schro- nienie tym żydowinom, którzy w Rosji spełnia- li tylko dzieło zniszczenia, mordu, krwawego terroru i zbrodniczych zamachów? Czy krew braci, rodaków naszych, niewinnie w więzie- niach męczonych, okrutnie prześladowanych, rozstrzeliwanych bez sądu i miłosierdzia, z wła- snego dobytku wydziedziczonych nie woła do nas wielkim głosem o sprawiedliwość?

Czy wolno okazać dziś zbrodniczą sła- bość wobec żydów i poddać się ich wpływowi?

Czy nie należy zamknąć bramy miast, strzec dobrze granic naszych. I czuwać, czuwać stale i niezmiennie.

By sprawiedliwości stało się zadość.

Lenin pomiędzy życiem a śmiercią.

Rząd sowiecki ogłosił komunikat oficjal- ny, będący do pewnego stopnia komentarzem do biuletynu codziennego o stanie zdrowia Lenina.

W komunikacie tym koleżki Lenina sta- rają się wyjaśnić, dla czego tak długo ukrywa- li poważny stan chorego dyktatora. Lenin — powiada nowy komunikat — poczał odzyski- wać siły w październiku, po dłuższym wypo- czynku przepisany mu przez lekarzy, po pier- wszych symptomach choroby, datującej się z czerwca roku zeszłego. Rekonwalescencja jego była tak kompletna, że lekarze nie mieli nic przeciw temu — aby 3 października pozwolić choremu wrócić do zwykłej czynności politycz- nej.

Przez październik i listopad Lenin peł- nił funkcje szefa rządu ze zwykłą energią. Nic nie wskazywało na możliwość bliskiej recydy- wy. Oprócz załatwiania spraw bieżących, Le- nin pracował nad projektami reform, które za- mierzał oddać do rozpatrzenia wszzechrosyjskie- mu kongresowi sowieckim. Ta gorączkowa czyn- ność wyczerpała rychło siły Lenina i już w po- łowie grudnia był on zmuszony do zawieszenia swych czynności urzędowych.

Doktorzy zalecili mu absolutny spoczy- nek i zakazali nawet czytać dzienniki, albo- wiem każdy wysiłek intelektualny był dla nie- go niebezpieczny. Pozwolono mu jednak na do- konywanie krótkich dyktand sekretarzom, on- korzystał obficie z tego pozwolenia i napisał nawet kilka artykułów, ogłoszonych w „Praw- dzie“ i „Izwestjach“.

Stan jego poprawiał się stopniowo i pod koniec lutego mógł nawet asystować na zgro- madzeniu komisarzy ludowych. Nie wolno mu było jednak zostawać tam dłużej nad godzinę. Po upływie godziny, mimo jego protestów za- bierała go żona.

Komunikat zaznacza w końcu, że nowe pogorszenie w stanie jego zdrowia przyszło na- sta i nieoczekiwanie w nocy z 12 na 13 marca.

Zarząd Telefonów Łódzkich

podaje do wiadomości, że opłaty abonamentowe z dniem 1 kwietnia 1923 roku zostały zmienione w sposób nastę- pujący:

I. Abonament w mieszkaniach prywatnych Mkp, 150,000 kwartalnie.

II. Abonament zbiorowy (biura, kantory i t. p.) Mkp. 240,000 kwartalnie.

III. Abonament publiczny (banki, hotele, restauracje) Mkp, 300,000 kwartalnie.

Abonament za aparat dodatkowy Mkp. 125,000 kwartalnie.

Oplata jednorazowa przy zamówieniu telefonu ściennego wynosi mkp. 1,200,000

Zarząd jednocześnie zawiadamia, że w krótkim czasie wyjdzie z druku nowy spis abonentów łódzkiej sieci te- lefonicznej i okolic. W. P. abonenci o ile pragną wpro- wadzić jakiegokolwiek zmiany w spisie, zechcą osobiście zgłosić się w tym celu do kancelarji Zarządu.

Według najświeższych doniesień z Ko- penhagi, Leninowi na razie przynajmniej śmierć nie zagraża, a nawet nie jest wykluczo-

nem wyzdrowienie. Z Helsingforsu donoszą, że Lenin stopniowo odzyskuje władzę w sparali- żowanych członkach.

Krwawe zajście w zakładach Kruppa.

WOJOWNICZA POSTAWA ROBOTNIKÓW NIEMIECKICH. FRANCUZI MUSIELI U- ZYĆ BRONI. SAMI SIĘ PRYZNAJĄ.

ESSEN 2 (PAT) W czasie dokonanych rewizji w zakładach Kruppa, robotnicy niemiec- cy zaatakowali oddziały wojsk francuskich, ob- rzucając je kamieniami i grożąc strzelaniem z rewolwerów. Wojsko wezwowało robotników do rozejścia, a gdy to nie odniosło skutku, dało strzelać. 10 robotników zostało zabitych, 33 zaś rannych, a w tej liczbie 23 ciężko. Po stronie wojska strat nie było.

ESSEN 2 (PAT) Niemcy, obecni w cza- sie zajścia w tutejszych zakładach, przyznali, iż na żołnierzy francuskich rzucono kamieniami i grudami węgla, że oddziały francuskie ostrze- gały robotników w języku niemieckim i że żoł- nierze strzelali najsmprzód w powietrze, do- piero gdy to ostrzeżenie nie pomogło, dano strze- ży do głumu.

Kronika zagraniczna.

PO ROZWIAZANIU PARTJI

(x) Rozwiązana dekretem pruskiego mini- stra spraw wewnętrznych partja Deutsch — Velki- che, widocznie dekretu tego nie bierze sobie zbyt- nio do serca, albowiem prasa niemiecka informu- je, że kierownicy tej partji z posłem Wulle na cze- le przystąpią w najbliższych dniach do wydawania wielkiego pisma. Kupili oni już drukarnię na ten cel za 100 milionów marek.

POŻYCZKA FRANCUSKA DLA GRECJI.

(x) Z Aten donoszą, że pewna grupa kapita- listów francuskich postanowiła udzielić Grecji pożyczki w wysokości 200 milionów franków. Wa- runki pożyczki będą wkrótce omawiane przez gre- cką Radę ministrów.

PRZESTRASZYLI SIĘ.

(x) Zamiar urządzenia kongresu sjonisty- cznego w Gdańsku został poniekąd rzekomo z powodu trudności mieszkaniowych, w rzeczywi- stości zaś z powodu zapowiedzianych awantur ze strony nacjonalistów niemieckich. Koła sjonisty- czne informują, że kongres odbędzie się albo w Karlsbadzie albo w Wiedniu.

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

DYMISJA DYREKTORÓW WARSZAWSKICH TEATRÓW MIEJSKICH.

(k) Dyrektorowie teatrów miejskich w War- szawie otrzymali od magistratu wypowiedzenie obowiązków z dniem 1 września br.

PROCES KOMUNISTÓW.

(k) W Siedlcach rozpoczął się w sądzie okre- gowym proces oskarżonych o agitację komunisty- czną: Frojma Szlifki, Berkę Szapiry, Mordka Frydmana i Seliga Przepiórki. Do sprawy wez- wano 11 świadków; 6 ze strony oskarżenia i 5,000 — obrony.

WŁOCŁAWEK ŚWIATOWA STACJA TELEGRAFU.

(k) Towarzystwo angielskie Telegrafu indy- skiego zakłada we Włocławku stację telegrafu. Dla kierownika stacji, którym będzie inż. Anglik wynajęto 5,000 pokojowy lokal na pięć lat w jed- nym z domów przy ul. Stodolnej za opłatą na okres 5-ciu lat 37 milionów marek. Należność została wpłacona z góry. Należy nadmienić, że na linii Londyn — Bombay Włocławek wybrany jest na jeden ze sześciu punktów, na którym zostanie uru- dzona stacja odbiorcza.

W dniu 1 kwietnia 1923 roku po długich i ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem, przeżywszy lat 55, nasz najukochańszy mąż, ojciec, szwagier, wujek i kuzyn

S. † P.

FERDYNAND ULLRICH

właściciel cukierni.

Eksportacja drogiej nam zwłok nastąpi dn. 2 kwietnia r. b. do kaplicy kościoła Sw. Krzyża z domu żałoby przy ul. Piotrkowskiej № 142 o godz. 7 wiecz. Msza żałobna odbędzie się dn. 3 kwietnia o g. 9.30 rano, wyprowadzenie zaś zwłok nastąpi 3 kwietnia o g. 3-ej po poł. na Stary Cmentarz katolicki, na które zapraszają krewnych, kolegów, przyjaciół i znajomych pozostałe w nieutulonym żalu

żona, dzieci i rodzina.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Wtorek dnia 3 kwietnia Ryszałda.

Wschód słońca g. 5 m. 13

Zachód g. 6 m. 09

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 63)

„To, co najważniejsze“

Filharmonja (Dz eina 20)

„Luna“ (Przejazd 1)

„W s. ponach tygrysa“

„Casino“ (Piotrkowska 67)

„W noc pośląbną“

„Odeon“ (Przejazd 2)

„Zaginiona kolja“

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Tajemnica czterech dni“

„Nowości“ Piotrkowska róg Główniej

„Przygody kpt. Lincolna“

Miejska Biblioteka Publicz (Andrzeja 41 otwarta codziennie od 3—9 wiecz.

Biblioteka Stow. Przyj. Francji Piotr kowska.

otwarta codziennie (z wyj. piątków) od 5—7

Kalendarzyk historyczny.

1025 — Zgon Bolesława Wielkiego w Poznaniu

1173 — Zgon Bolesława IV Kędzierzawego.

1813 — Wojska rosyjskie okraczają Warszawę.

1499 — Zgon Juliusza Słowackiego.

Wiadomości bieżące

— Kurs bonów złotych.

Kurs bonów złotych zostanie prawdopodobnie ustalony na 7,500 mk. za zł. pol. — Ponieważ odzywają się głosy, że w razie wyżki mkp. posiadacze bonów mogli by być stratni, Ministerstwo zamierza uprzywilejować bony w ten sposób, że przy opłacie podatku, bony będą liczone według najwyższego kursu całego okresu emisji.

— Letnisko dla akademików w Białowieży.

Prez. Wojciechowski wyraził wobec przedstawicieli Rady Naczelnej dla spraw pomocy młodzieży akademickiej życzenie oddania na użytek wakacyjnym koloniom akademickim gmachu reprezentacyjnego w Białowieży, zarezerwowanego na letnia rezydencję dla prezydenta. W tych dniach wyjeżdża z ramienia Rady Naczelnej specjalna komisja z przedstawicielem Ministerstwa zdrowia Trenkowskim

miejsce dla zbadania warunków zdrowotnych przyszłej kolonji akademickiej.

— Sprawa oszczędności w b. rosyjskim Banku państw.

Rokowania z sowiecką komisją rozrachunkową celem likwidacji pretensji obywateli polskich, szczególnie z tytułu oszczędności, zdeponowanych w b. rosyjskim banku państwa nie doprowadziły dotychczas do żadnych wyników, ponieważ komisja sowiecka proponuje nadal sumę niesłychanie małą, bo tylko 50 marek polskich za 1 rubla przedwojennego.

— Z rady szkolnej powiatowej.

b) Dn. 11-go bm. odbędzie się posiedzenie pełnej rady szkolnej powiatowej, na którym rozpatrzony zostanie szereg aktualnych spraw szkolnych w powiecie. Między innymi znajdują się na porządku dziennym sprawa budżetów szkolnych, przymusu szkolnego i t. d.

— Frekwencja w szkołach w powiecie.

b) W przeciwieństwie do lat ubiegłych, gdy na wiosnę szkoły były prawie puste obecnie stan ten się poprawił. Frekwencja wynosi 80 — 90 proc. Przyczyniła się do tego przede wszystkim kontrola rady szkolnej pow. jak również starania samego nauczycielstwa.

Z kinematografu oświatowego.

b) Chcąc uprzystępnąć szerszym warstwom i spopularyzować dzieła wybitnych twórców polskich, kinematograf oświatowy wystarał się o kilkanaście nowych filmów. Pierwszy z nich „Quo Vadis“ podług dzieła H. Sienkiewicza, poprzedzony prelekcjami o stosunkach w dawnym Rzymie jest wyświetlany obecnie.

Wypadki i kradzieże

— Zderzenie parowozu z pociągiem.

b) W niedzielę o godz. 22 m. 30 nastąpiło na stacji Łódź-Fabryczna zderzenie parowozu z pociągiem Warszawa-Łódź. Maszynista nie zwrócił uwagi na podawane sygnały i dojechał za silnie do pociągu, tak że został uszkodzony wóz bagażowy i konduktor bagażowy odniósł poważne obrażenia.

— Oszustwo.

b) Robotnicy fabryki Szajblera zebrali 5 milionów marek i wręczyli je robotnikowi Bronisławowi Nowakowi (Rokicińska 11) na kupno wódki. Tymczasem Nowak pieniądze przywłaszczył sobie i zbiegł, o czym zawiadomiono policję.

— Pożar mostu.

b) Na moście pod Sieradzem zapaliło się pręśło, skutkiem czego nastąpiła przerwa w ruchu pociągów.

— Zuchwała kradzież.

b) W wigilię Wielkiej Nocy około 3-ej w nocy mieszkańcy ulicy Karola zostali zaalarmowani wołaniem o pomoc z balkonu 3-go piętra z domu nr. 3 przy tejże ulicy.

Wołanie usłyszał patrol policyjny, który przybył natychmiast do wyżej wymienionego domu

gdzie stwierdził co następuje:

Siedzący w mieszkaniu ojca swego I. M. Pillicera syn usłyszał nagle jakieś podejrzanym szmerem w sąsiednim pokoju. Zorientowawszy się szybko zamknął drzwi sypialni, dokąd się jacyś ludzie dobierali. W między czasie kilku złodziei z ulicy Anny dostało się na posesję przy ul. Karola 3, skąd przy pomocy lekkich drabinek weszli na balkon mieszkania Pillicera. Następnie wytoczyli szyby w drzwiach balkonowych i dostali się do mieszkania.

Z pokoju stołowego weszli do sypialni i zaczęli wydania pieniędzy. Na skutek alarmu złodziei je zbiegli, lecz zdolali skraść srebrny zegarek i złotą dewizkę wartości 2 miliony mk.

W przedpokoju znaleziono lichtarze srebrne obuwiu i narzędzia złodziejskie kradzieży dokonali „specjaliści“, o czym świadczy sposób wyłoczenia szyb. Operowali oni w rękawiczkach, żeby nie zostawić po sobie śladów.

Teatr i sztuka

— Teatr miejski.

Dzisiaj po raz trzeci „To co najważniejsze“ komedia Jewreinowa.

W środę po kilkumiesięcznej przerwie wraca na afisz „Peer Gynt“ Ibsena.

Świetna gra artystów z Karolem Adwentowiczem na czele, orkiestra symfoniczna, dekoracja przyczynią się niewątpliwie do powodzenia sztuki, w której publiczność podziwiać będzie głębokie arcyzmu Ibsena.

— Z Chrześcijańskiej Demokracji.

Sekretariat stronnictwa Chrześ. Demokracji przyjmować będzie interesantów codziennie od godz. 7 do 8-ej wieczorem, w biurze zarządu w Domu Ludowym, (Przejazd 34).

Ze sportu.

Opieka nad sportem boxerskim.

Uchwała Zarządu Z. Z. w dniu 18 marca br. powierzono przyszłemu „Polskiemu Związkowi Towarzystw Atletycznych“ tymczasową opiekę nad amatorskim sportem boxerskim w Polsce na czas aż do powstania samodzielnego Związku Boxerskiego. W wykonaniu tej uchwały winno P. T. A. wezwać wszystkie organizacje boxerskie do zgłoszenia swego przystąpienia, zgłoszenia zawodników, przeprowadzić ich registrację i ewent. zorganizować zawody o mistrzostwo na rok 1923.

Wobec powyższego zechcą wszystkie kluby, względnie skeje klubów uprawiających sport boxerski zgłosić swe przystąpienie do związku, zgłaszając jednocześnie zawodników pod adresem Warszawa Ciepła 13 Wł. Pytalski.

